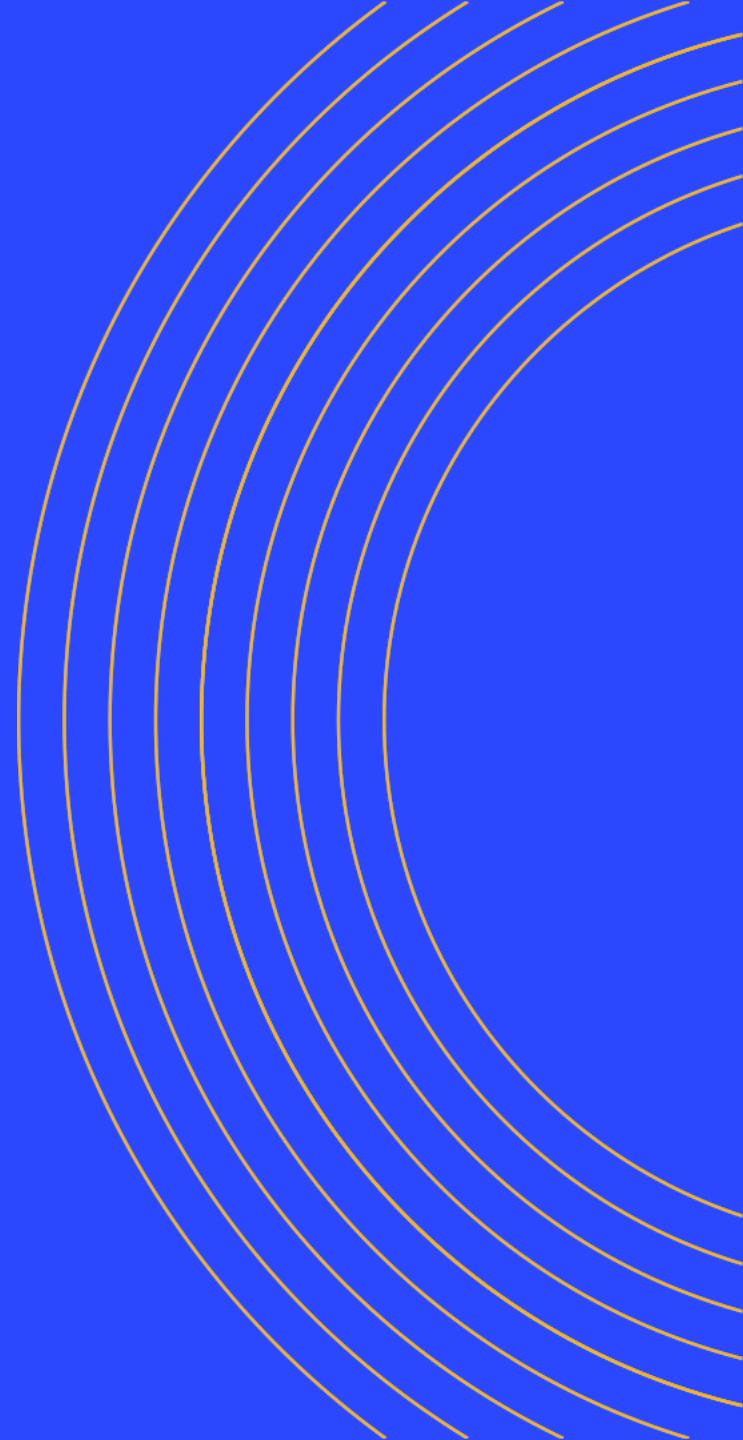

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Інтеграція України до Європейського дослідницького простору

Григорій МОЗОЛЕВИЧ,
в.о. генерального директора директорату науки та інновацій МОН

Інтеграція України до Європейського дослідницького простору

Дорожня карта інтеграції науково-інноваційної системи України до Європейського дослідницького простору (ЄДП)

- ▶ затверджена наказом МОН від 10.02.2021 № 167
- ▶ розроблена у співпраці з робочою групою 3 «Євроінтеграція» Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій
- ▶ складається з вісьмох довгострокових пріоритетів, кожен з яких містить ключові цілі, завдання та індикатори
- ▶ попередня ітерація дорожньої карти затверджена рішенням колегії МОН у 2018 році

Рамкова програма «Горизонт Європа» та програма наукових досліджень та навчання «Євратом»

Структура програми «Горизонт Європа»

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

1

Напрям I. Передова наука

Європейська
дослідницька рада

Дії Марії-
Склодовської Кюрі

Дослідницькі
інфраструктури

2

Напрям II. Глобальні виклики та європейська індустріальна конкурентоспроможність

Кластери:

Здоров'я

Культура, креативність та інклюзивні суспільства

Цивільний захист для суспільства

Цифровізація, Індустрія, Космос

Клімат, Енергія, Мобільність

Харчування, біоекономіка, природні ресурси,
сільське господарство та навколишнє середовище

Об'єднаний дослідницький центр

3

Напрям III. Інноваційна Європа

Європейська
інноваційна рада

Європейська
інноваційна
екосистема

Європейський
інститут інновацій і
технологій

вертикальні пріоритети

Розширення участі та зміцнення Європейського дослідницького простору

розширення участі та
поширення досконалості

горизонтальні пріоритети

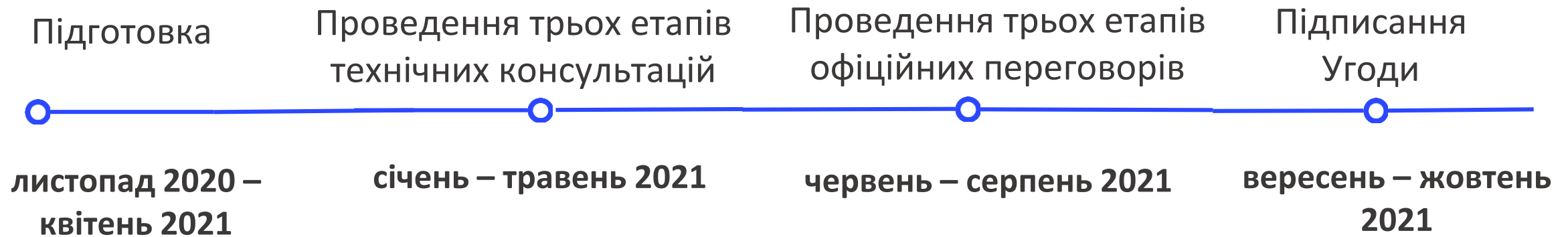
реформування та підсилення
Європейської R&I системи

4

Алгоритм приєднання до програми «Горизонт Європа»

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Розпорядження Президента України
«Про делегацію України для участі в
переговорах з Європейською Комісією
щодо долучення України до участі в
Рамковій програмі Європейського
Союзу з досліджень та інновацій
«Горизонт Європа» (від 24.05.2021 р.
№490/2021-рп)

Визначення фінансової моделі
Ретроспективне застосування
Участь у комплементарній програмі
«Євратом»

Угода між Україною і Європейським
Союзом та Європейським
співтовариством з атомної енергії про
участь України у рамковій програмі з
досліджень та інновацій «Горизонт
Європа» та програмі з досліджень та
навчання «Євратом» (2021-2025),
комплементарної до рамкової
програми з досліджень та інновацій
«Горизонт Європа»

Шляхи підвищення ефективності реалізації програми «Горизонт Європа»

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Пріоритетні завдання

- ▶ розбудова **мережі національних контактних пунктів (НКП)** та підвищення її ефективності
- ▶ сприяння **співпраці вчених та МСП**
- ▶ відкриття **центрального офісу** (координаційного центру) програми «Горизонт Європа»
- ▶ запуск **національного порталу** для покращення комунікації та розповсюдження інформації, полегшення пошуку європейських партнерів

Можливості участі в багатосторонніх партнерствах з досліджень та інновацій ЄС (EU R&I Partnerships)

Партнерства програми «Горизонт Європа»

Партнерства - це ініціативи програми «Горизонт Європа», які функціонують як окремі підпрограми з власним бюджетом та спрямовані на співпрацю між приватними та державними установами (наукові установи, ЗВО, громадські організації, підприємства, тощо) для підтримки наукової та інноваційної діяльності

Партнерства програми «Горизонт Європа»

спільного фінансування

із залученням країн ЄС, у основу консорціуму входять інвестори та інші державні органи.

спільного програмування

між Єврокомісією та приватними та/або державними партнерами регламентується меморандумом про взаєморозуміння та/або договірних домовленостях

інституційне партнерство

Партнерство, де ЄС бере участь у програмах фінансування досліджень та інновацій, які здійснюються країнами ЄС

Глобальна ініціатива Європейської Комісії «Європейський зелений курс»

Глобальна ініціатива Європейської Комісії «Європейський зелений курс»

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

У 2020 році стартувала нова ініціатива Європейської Комісії – **Європейський Зелений Курс**

Мета - створення до 2050 року кліматично нейтрального європейського континенту

- ▶ пункт 2.2.3. офіційного Комюніке Єврокомісії від 11 грудня 2019 року говорить про те, що: **дослідження та інновації є горизонтальним пріоритетом ЄЗК** і значна кількість державних та приватних інвестицій у впровадження Зеленого курсу будуть залучатись у тому числі в рамках програм та інструментів підтримки досліджень та інновацій ЄС
- ▶ у 2020 році в рамках програми «Горизонт 2020» було оголошено додатковий «зелений конкурс» із бюджетом в 1 млрд. євро. Реалізація проектів має розпочатись у 3 кварталі 2021 року
- ▶ 35 % бюджету програми «Горизонт Європа» (~ 33 млрд. євро) націлено на імплементацію цілей ЄЗК
- ▶ з метою імплементації цілей ЄЗК в програмі функціонуватимуть 9 Партнерств
- ▶ в рамках програми «Горизонт Європа» **вже оголошено 12 конкурсів**, які націлені на вирішення кліматичних викликів. Українські учасники також можуть долучатись до участі в конкурсах

Україна: реалізація цілей Європейського зеленого курсу

- Україна обрала стратегію «раннього долучення» до ініціативи Європейської Комісії – ЄЗК
- Міністерство ще у 2020 році розпочало активну інформаційну кампанію щодо можливостей участі українських стейкхолдерів у «зелених» конкурсах, зокрема:
 - ✓ на сайті МОН **постійно наповнюється розділ «European Green Deal»;**
 - ✓ у листопаді 2020 року за підтримки Єврокомісії та Урядового офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції проведено спільний **інформаційний день «Роль досліджень та інновацій у Європейському зеленому курсі. Можливості для українських дослідників»;**
 - ✓ Імплементация цілей ЄЗК **включено до пріоритету 2а Дорожньої карти «Спільне вирішення проблем, зумовлених глобальними викликами (наказ МОН України від 10.02.2021 №167);**
 - ✓ МОН виступило партнером/співорганізатором низки заходів націлених на пошук інноваційних рішень для вирішення кліматичних викликів.
 - ✓ В жовтні 2021 року розпочнеться Конкурс наукових, науково-технічних робіт та проектів, які фінансуватимуться за рахунок зовнішнього інструменту допомоги Європейського Союзу для виконання зобов'язань України у рамковій програмі "Горизонт 2020". Тематичні напрямки включають низку питань пов'язаних із імплементацією цілей ЄЗК.

Міжнародна європейська інноваційна науково-технічна програма «EUREKA»

Міжнародна європейська інноваційна науково-технічна програма EUREKA

EUREKA - це провідна відкрита платформа для міжнародного співробітництва в сфері інновацій. У 2006 році Україна стала частиною цієї програми.

За цей час Україна взяла участь у виконанні **43 проектів**, з них:

38 мережових проектів (Станом на 3 квартал 2021: 3 перехідні проекти та 2 нові проекти);

2 кластерних проекти (Станом на 3 квартал 2021: 1 перехідний проект);

1 Глобалстар проект із Сінгапуром (Проект почав реалізовуватись у травні 2021 року)

2 проекти в рамках програми EUROSTAR.

Найбільше проектів Україна реалізувала із Польщею(13), Чехією(9), Литвою (9), Іспанією(5), Францією(4), Фінляндією(4), Турцією(3) та Словенією (3).

Більше інформації про програму та умови участі Ви можете дізнатись за посиланнями:

<https://eurekanetwork.org> та <https://mon.gov.ua/ua/nauka/yevrointegraciya/mizhnarodna-programa-eureka>

Інтеграція України до Європейського дослідницького простору

Пріоритетні завдання з впровадження дорожньої карти

- ▶ підписання угоди про приєднання до програм «Горизонт Європа» та «Євратом»
- ▶ ратифікація угоди про приєднання до програм «Горизонт Європа» та «Євратом»
- ▶ внесення змін порядку використання коштів за бюджетною програмою 2201380
- ▶ проведення конкурсного відбору проектів в рамках зовнішнього інструменту допомоги ЄС
- ▶ розвиток грантового фінансування досліджень та інновацій, зокрема НФД
- ▶ проведення аудиту дослідницьких інфраструктур в рамках інструменту PSF
- ▶ прийняття Закону України про розвиток інноваційної діяльності
- ▶ затвердження державної програми розвитку дослідницьких інфраструктур на 2021-2026 роки

Інтеграція України до Європейського дослідницького простору

Пріоритетні завдання з впровадження дорожньої карти

- ▶ забезпечити роботу українських представників в підгрупах Комітету Ради ЄС з питань Європейського дослідницького простору та інновацій (ERAC)
- ▶ забезпечити участь України в розбудові Європейської хмари відкритої науки (EOSC) та розпочати створення Національної ініціативи хмари відкритої науки
- ▶ розпочати процес визначення фінансових, організаційних та правових механізмів приєднання українських дослідницьких інфраструктур до Європейських консорціумів дослідницьких інфраструктур

Інтеграція України до Європейського дослідницького простору

Пріоритетні завдання з впровадження дорожньої карти на 2022 рік

- ▶ розпочати консультації щодо приєднання України до загальноєвропейської сервісної мережі центрів мобільності EURAXESS
- ▶ забезпечити розбудову інфраструктурної підтримки участі України в програмі «Горизонт Європа»:
 - відкриття Координаційного центру «Горизонт Європа»
 - запуск національного порталу програми «Горизонт Європа»
 - проведення тренінгів для НКП

Інтеграція України до Європейського дослідницького простору

Пріоритетні завдання з впровадження дорожньої карти на 2022 рік

- ▶ удосконалення політики інтернаціоналізації наукових досліджень та інновацій:
 - проведення інвентаризації та аналізу наявних двосторонніх угод
 - розробка системи моніторингу та оцінки результативності виконання міжнародних угод

Інтеграція України до Європейського дослідницького простору

Заплановані інформаційно-комунікаційні заходи МОН в рамках ЄДП до кінця 2021 року

- ▶ Брифінг за результатами конкурсу ЮНЕСКО «Жінки в науці - 2021» (жовтень)
- ▶ Будкемп «Наука і бізнес» (жовтень 2021)
- ▶ Дні науки та інновацій (грудень 2021)
- ▶ Horizon Europe Launch Day (грудень 2021)

Мета конкурсу

підтримка наукових, науково-технічних робіт та проектів для виконання зобов'язань України у рамковій програмі «Горизонт 2020» та стимулювання участі в наступній рамковій програмі ЄС «Горизонт Європа»

Конкурсний відбір здійснюватиметься відповідно до Положення про конкурсний відбір наукових, науково - технічних робіт та проектів (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від [28 квітня 2021 р. № 419](#)) та Положення про спеціалізовану науково-технічну раду МОН з відбору наукових робіт, науково-технічних та інфраструктурних проектів, затвердженого наказом МОН від 02.06.2021 № 608 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05 серпня 2021 р. за N 1022/36644

Обсяг та напрями надання фінансової підтримки

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

2%

6 млн грн

фінансова підтримка інноваційної діяльності закладів вищої освіти, наукових установ

55%

175 млн грн

виконання та реалізація наукових, науково-технічних робіт та проектів

42%

134 млн грн

придбання обладнання та матеріалів для проведення наукових досліджень

1%

3 млн грн

відшкодування витрат на проведення техніко-економічного обґрунтування науково-технічних проектів та підтримка інноваційної діяльності бізнесу

Тематичні напрями робіт та проектів

11 тематичних напрямів для наукових робіт

5 тематичних напрямів для науково-технічних проектів суб'єктів малого і середнього підприємництва, закладів вищої освіти та наукових установ, а також **науково-технічних проектів суб'єктів господарювання, що потребують проведення техніко-економічного обґрунтування**

інфраструктурні проекти (закупівля інструментів, обладнання та устаткування, що необхідні для проведення тестування, прототипування, експериментальних досліджень, створення та випробування дослідних зразків, виготовлення моделей з метою вдосконалення послуги з надання доступу вченим до обладнання та матеріалів для проведення наукових досліджень)

науково-технічні проекти, спрямовані на підтримку інноваційної діяльності закладів вищої освіти та наукових установ:

проведення патентних, патентно-кон'юнктурних, маркетингових досліджень закупівля інструментів, обладнання та устаткування, що необхідні для проведення тестування, прототипування, експериментальних досліджень, створення та випробування дослідних зразків, виготовлення моделей

створення та забезпечення функціонування інноваційних структур (бізнес-інкубаторів, бізнес-акселераторів, стартап-шкіл, центрів трансферу технологій, коворкінгів тощо)

18 секцій ради для формування пропозицій щодо переліку наукових робіт та проектів, рекомендованих секцією для фінансування

Вимоги до учасників конкурсу

- у конкурсі можуть брати участь підприємства, установи та організації незалежно від форми власності
- учасниками конкурсу інфраструктурних проектів можуть бути ЦККНО, що є юридичними особами, ЗВО або наукові установи, у складі яких є один або більше ЦККНО
- не менше половини колективу авторів роботи або проекту, в тому числі з науковим керівником, повинні бути працівниками підприємства, установи та організації, які подають заявку

авторський колектив - до 10 осіб

Вимоги до учасників конкурсу

- основним місцем роботи наукового керівника роботи або проекту повинні бути підприємство, установа та організація, які подають заявку
- одна і та сама особа може бути науковим керівником тільки однієї наукової роботи
- одна і та сама особа не може бути виконавцем або науковим керівником, зазначеним у трьох і більше заявках
- члени ради та секцій не можуть бути науковими керівниками та входити до складу авторських колективів наукової роботи, науково-технічного та інфраструктурного проекту

Дякую за вашу увагу!

Григорій Мозолевич
mozolevych@mon.gov.ua

